

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques, wat betreft de geldigheidsduur en tegemoetkoming van de dienstencheque
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Door de coronapandemie (Covid 19-virus) is het voor de dienstenchequesector niet steeds mogelijk om de tewerkstelling van hun werknemers te garanderen. Het poetsen bij de mensen thuis, waarbij de nodige hygiënemaatregelen in acht moeten genomen worden, is nog steeds toegelaten. Desalniettemin is het aantal dienstenchequeprestaties sterk verminderd met grote financiële gevolgen voor de dienstenchequebedrijven. De vermindering van de prestaties in de sector heeft ook een neveneffect voor de vele gebruikers die dienstencheques hebben die dreigen te vervallen omdat er een bepaalde periode geen prestaties zullen geleverd worden. Veel gebruikers zijn ook verhinderd om de dienstencheques om te ruilen ten gevolge van medische (voorzorgs)maatregelen zoals quarantaine.

Ingevolge de coronacrisis ondersteunt de Vlaamse Regering de dienstenchequesector en de gebruikers met volgende tijdelijke maatregelen:

- Om de gebruikers de kans te geven om de aangekochte dienstencheques die dreigen te vervallen nog te gebruiken of om te ruilen wordt de geldigheidsduur van de dienstencheques, die vervallen in de maand maart 2020 en april 2020 met 3 maanden verlengd en die vervallen in de maanden mei 2020 en juni 2020 respectievelijk met 2 maanden en 1 maand verlengd.
- Om de dienstencheque-ondernemingen die nog actief zijn te ondersteunen, voorzien we voor de dienstenchequeprestaties die geleverd worden in de periode gedurende de welke de richtlijnen van de nationale veiligheidsraad van kracht zijn, van 16 maart tot en met 19 april, een verhoging van de subsidies voor de dienstencheque-prestaties met 8,64 euro per dienstencheque. Deze middelen dienen onder andere om de verstrengde maatregelen te nemen die veilige werkomstandigheden voor de dienstencheque-werknemers garanderen.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: tewerkstellingsbeleid

Dit besluit stelt een aantal dringende tijdelijke crisismaatregelen vast om de dienstenchequesector te versterken tijdens de Coronacrisis.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het advies van de inspectie van financiën van 1 april 2020;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van **XX**.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Ondertussen heeft het virus zich ook verspreid in andere landen, waaronder België. Vooral sinds het einde van de krokusvakantie 2020 neemt de verspreiding van het coronavirus steeds grotere proporties aan. Gelet op de aanbevelingen vanuit de wetenschappelijke wereld, en de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO), moet ook de Vlaamse overheid vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen nemen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen, om de financiële en economische gevolgen voor onze bedrijven op te vangen en de impact op alle betrokken actoren te verzachten.

Vanuit de bevoegdheid Werk wens ik tijdelijk volgende afwijkingen in de uitvoering van het stelsel van de dienstencheques mogelijk te maken:

1. Tijdelijke verlenging geldigheidsduur

Alle dienstencheques zijn 12 maanden geldig, te rekenen vanaf de maand volgend op de maand van uitgifte. Indien de geldigheidsdatum verstreken is, kan de gebruiker geen prestaties van werknemers meer betalen, noch de omruiling of terugbetaling van de vervallen cheques aan de uitgiftemaatschappij vragen.

Door de coronacrisis, dreigen de dienstencheques van vele gebruikers te vervallen omdat er een bepaalde periode geen prestaties zullen geleverd worden. Veel gebruikers zijn ook verhinderd om de dienstencheques om te ruilen ten gevolge van medische (voorzorgs)maatregelen zoals quarantaine. De dienstencheques die werden uitgegeven in de maand maart, april, mei en juni 2019 vervallen respectievelijk eind maart, april, mei en juni 2020.

Om tegemoet te komen aan de dienstenchequegebruikers, en het risico op een aanzienlijk financieel verlies voor hen te verminderen, voorzie ik een verlenging van de geldigheidsduur met 3 maanden van de dienstencheques die vervallen eind maart en april 2020. Ik verleng eveneens de geldigheidsduur van de dienstencheques die vervallen in de maand mei en juni 2020 met respectievelijk 2 maanden en 1 maand, dit om te vermijden dat gebruikers en erkende ondernemingen geconfronteerd worden met een situatie waarbij dienstencheques die later uitgegeven werden, eerder vervallen. De verlenging van de geldigheidsduur van deze dienstencheques geeft de gebruiker meer tijd om de aangekochte cheques te gebruiken of indien nodig om te ruilen.

2. Tijdelijke verhoging van de subsidiëring

Het verrichten van dienstencheque-activiteiten bij de gebruikers thuis is nog steeds toegelaten, mits in acht name van de nodige hygiënemaatregelen. De dienstencheque-ondernemingen krijgen echter te maken met een aantal problemen.

Zowel de klanten als de werknemers willen zich beschermen tegen een mogelijke besmetting. Om die reden wordt ook een groot aantal poetsopdrachten afgezegd. Vele ondernemingen hebben ondertussen beslist om te sluiten om een beroep te kunnen doen op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht maar een deel van de ondernemingen neemt het op zich om de essentiële huiselijke hygiëne bij de gebruikers te blijven verzorgen, in het bijzonder voor ouderen en zwakkeren. Voor deze ondernemingen is een sluiting niet aan de orde maar zij worden wel geconfronteerd met extra kosten enerzijds omwille van de strenge hygiënemaatregelen die moeten gerespecteerd worden en anderzijds omwille van de hoge uitval bij poetsshulpen en vele prestaties die door de gebruikers worden geannuleerd.

De ondernemingen ontvangen minder dienstencheques door het wegvallen van prestaties en hebben aldus minder inkomsten, maar zien daarentegen wel hun kosten stijgen. Boven op maandelijkse vaste kosten die nauwelijks wijzigen, hebben de ondernemingen bijkomende uitgaven om hun werknemers in veilige werkomstandigheden te laten werken (bv. De aankoop van beschermende kledij, ontsmettingsproducten,...). Verder zitten ze door de uitval met een hoger ziekteverzuim en moeten ze het gewaarborgd loon betalen. Daarenboven stijgen ook de verplaatsingskosten omwille van suboptimale lokalisatie van klanten door enerzijds het uitvallen van poetsshulpen en het wegvallen van normale prestaties en anderzijds het verminderd aanbod van het openbaar vervoer. Ten slotte moet de onderneming ook nog de nodige financiële middelen ter beschikking hebben om de bijdragen voor jaarlijks vakantiegeld, bijkomende premies,... te betalen.

Om die reden voorzie ik, tijdelijk, een verhoging van de subsidies voor de dienstencheque-prestaties die geleverd worden van 16 maart tot 19 april met 8,64€ per dienstencheque. De subsidie voor de dienstencheques die zijn uitgegeven vóór 1 maart 2020 wordt dan verhoogd van 14,02€ naar 22,66€ en van 14,36€ naar 23€ voor de dienstencheques die zijn uitgegeven vanaf 1 maart 2020.

Deze extra subsidiëring geeft de erkende ondernemingen die actief zijn, de mogelijkheid tegemoet te komen aan de extra kosten en moet hen in staat stellen te voldoen aan de verplichting, om hun werknemers in veilige omstandigheden te laten werken. Conform artikel 2quater, §4, eerste lid, 4° van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques is de erkende onderneming er immers toe gehouden om haar werknemers geen prestaties te laten verrichten in een omgeving met onaanvaardbare risico's of gevaren. Voor prestaties die worden uitgevoerd na deze beslissing voorzien we dat minstens 25% van de verhoogde tegemoetkoming hiertoe moeten worden ingezet.

Alle ondernemingen kunnen gebruik maken van deze maatregel, ook als ze vandaag gesloten zijn en beslissen terug hun dienstverlening op te starten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat de geldigheidstermijn van de dienstencheques, die zouden vervallen in de maanden maart en april 2020, wordt verlengd met 3 maanden en dat de geldigheidstermijn van de dienstencheques, die zouden vervallen in mei en juni 2020, wordt verlengd met respectievelijk 2 maanden en 1 maand.

Artikel 2

In overeenstemming met de verlenging van de geldigheidstermijn van de dienstencheques, kunnen de dienstencheque-ondernemingen ook respectievelijk 3, 2 en 1 maand later de verkregen

dienstencheques voor terugbetaling indienen bij het uitgiftebedrijf Sodexo. Om deze reden wordt ook artikel 7 van het Koninklijk Besluit betreffende de dienstencheques aangepast.

Artikel 3

Artikel 3 voorziet een tijdelijke verhoging van de overheidstegemoetkoming van de dienstencheques met 8,64 euro. Deze verhoging is voorzien voor dienstencheque-prestaties die geleverd worden van 16 maart 2020 tot 19 april 2020.

Deze extra subsidiëring moet de erkende ondernemingen onder andere in staat stellen om te voldoen aan de verplichting om hun werknemers in veilige omstandigheden te laten werken. Voor prestaties uitgevoerd na het nemen van deze beslissing wordt vastgelegd dat minstens 25% van de tegemoetkoming aangewend moet worden om te garanderen dat de dienstencheque-werknemers in veilige omstandigheden kunnen werken.

De dienstencheque-ondernemingen moeten de nodige bewijsstukken bijhouden om aan te tonen dat 25% van deze tegemoetkoming naar maatregelen gaan die de veilige werkomstandigheden garanderen. Dit bewijs kan geleverd worden op basis van facturen voor beschermend materiaal, vormingen voor de medewerkers, enz.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt de inwerkingtredingsdatum van deze tijdelijke maatregelen, met name 16 maart 2020.

Artikel 5

Dit artikel hoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

We verwachten de budgettaire impact van de tijdelijke wijziging van de geldigheidsduur en de tijdelijke verhoging van de tegemoetkoming binnen het toegekende budget te kunnen realiseren.

Door de coronacrisis worden momenteel veel minder dienstenchequeprestaties uitgevoerd dan in normale omstandigheden. Dit betekent ook dat de subsidie-uitgaven een pak lager zullen zijn dan voorzien bij BA 2020. Als we kijken naar het aantal aangekochte dienstencheques op basis van de dagelijkse inkomsten bij Sodexo, merken we een sterke afname ten opzichte van 2019. Op basis van die gegevens blijkt dat de dienstencheque-activiteiten met 80% zijn afgenomen. We kunnen moeilijk inschatten in hoeverre de verhoging van het subsidiebedrag voor de prestaties die geleverd worden gedurende de coronacrisis andere ondernemingen, die momenteel vrijwillig zijn gesloten, ertoe zullen aanzetten opnieuw dienstencheque-activiteiten aan te bieden.

Op basis van de beschikbare gegevens wordt de budgettaire weerslag van de verlenging van de geldigheidsduur geraamd op 800 kEUR.

Op basis van het gekende activiteitsniveau van de afgelopen weken, dat duidelijk een substantiële vermindering vertoont tegenover normale omstandigheden, en een prognose van de activiteiten tot 19 april gebaseerd op het laatst gekende activiteitsniveau, wordt de budgettaire weerslag van de verhoogde tegemoetkoming met 8.64 EUR per dienstencheque geraamd op afgerond 21 662 kEUR.

De gecumuleerde geraamde budgettaire meerkost van beide deelmaatregelen wordt ruimschoots opgevangen binnen de geraamde minkost t.g.v. minderaankoop van dienstencheques van afgerond 88 641 kEUR

De middelen voor de dienstencheques bevinden zich op begrotingsartikel JB0-1JDB2EA-WT met als basisallocatie 1JD134. Er is 1.391.412 keuro VAK en 1.394.565 keuro VEK voorzien.

B. ESR-TOETS

Deze wijziging heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De tijdelijke verlenging van de geldigheidsduur en de tijdelijke verhoging van de subsidie heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De lokale en provinciale besturen die over een een sui generis afdeling dienstencheque beschikken en gedurende de periode dat de maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad van kracht zijn dienstenchequeprestaties leveren, zullen kunnen genieten van de tijdelijke verhoging van de subsidies.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques, wat betreft de geldigheidsduur van de dienstencheque en de tegemoetkoming door de overheid;
- 2° te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- 1) Het ontwerp van besluit;
- 2) Het advies van de inspectie van financiën van 1 april 2020;
- 3) Het begrotingsakkoord van **XX**.